

Brüsszel, 2025. július 1.
(OR. en)

10970/25

ECOFIN 900
UEM 354
SOC 467
EMPL 324
COMPET 648
ENV 617
EDUC 291
ENER 315
JAI 935
GENDER 144
JEUN 175
SAN 401
ECB
EIB

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Franciaország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2025) 210 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által véglegesített szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Franciaország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ HL L 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

mivel:

Általános szempontok

- (1) A 2024. április 30-án hatályba lépett (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában. A rendelet továbbá előmozdítja a költségvetési politikával kapcsolatos nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabb és következetesebb végrehajtást irányoz elő. Minden tagállamnak be kell nyújtania a Tanács és a Bizottság számára egy nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet, amely a nemzeti jogalkotási ciklus hosszától függően egy négy- vagy ötéves időszak költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazza. Az e tervekben foglalt nettó kiadási² pályának meg kell felelnie a rendelet követelményeinek, többek között arra vonatkozóan, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát a rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható.

² Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

- (2) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet³, amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: RRF), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az RRF reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az RRF elősegíti a gazdasági és társadalmi helyreállítást, egyúttal fenntartható reformokat és beruházásokat mozdít elő, mindenekelőtt a zöld és a digitális átállás ösztönzése, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tétele terén. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének további végrehajtását.
- (3) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fossziliztüzelőanyag-behozattól. Ez segít megteremteni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, ugyanakkor hozzájárul a megújuló energiaforrások elterjedéséhez, valamint az energiatárolási kapacitások és az energiahatékonyság növeléséhez. Franciaország új REPowerEU-fejezettel egészítette ki a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>).

- (4) Franciaország 2021. április 28-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az említett rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság – az V. mellékletben foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta a Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁵, amelyet 2023. július 14-én módosított a 18. cikk (2) bekezdése alapján a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából⁶. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – a 24. cikk (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Franciaország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A teljesítés akkor tekinthető kielégítőnek, ha az egyes reformok vagy beruházások korábbi mérföldköveinek és céljainak elérése terén nem történt visszalépés.
- (5) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben jóváhagyta Franciaország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét⁷. Az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkével és 36. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban benyújtott terv a 2025–2029-es időszakra vonatkozik, és hét évre elosztott költségvetési kiigazítást mutat be.

⁵ A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 13.) Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

⁶ A Tanács végrehajtási határozata (2023. július 14.) a Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. július 13-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 11150/23; ST 11150/23).

⁷ A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Franciaország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról (HL C/2025/659, 2025.2.10.).

- (6) 2024. november 26-án a Bizottság elfogadta a Franciaország 2025. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt. A Bizottság ugyanezen a napon az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2025. évi jelentést, amelyben Franciaországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2025. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2025. május 13-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁸, 2025. március 10-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést.

⁸ A Tanács ajánlása (2025. május 13.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2025/2782, 2025.5.22., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj>).

- (7) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az EU globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű meghatározza a fenntartható gazdasági növekedés három transzformatív tényezőjét: i. innováció; ii. dekarbonizáció és versenyképesség; és iii. biztonság. Az innovációs szakadék megszüntetése érdekében az EU az ipari innováció ösztönzésére, az induló innovatív vállalkozások növekedésének támogatására – például az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó uniós stratégiához hasonló kezdeményezések révén –, valamint a mesterséges intelligenciához és a kvantumszámításhoz hasonló fejlett technológiák alkalmazásának előmozdítására törekszik. A zöldebb gazdaság érdekében a Bizottság felvázolta a megfizethető energiára vonatkozó átfogó cselekvési tervet és a tisztaipar-megállapodást, amelyek biztosítják, hogy a tiszta energiára való átállás költséghatékony és a versenyképességet elősegítő maradjon, különösen az energiaigényes ágazatokban, és ösztönözze a növekedést. A túlzott függőségek csökkentése és a biztonság növelése érdekében az Unió eltökélt szándéka, hogy megerősítse a globális kereskedelmi partnerségeket, diverzifikálja az ellátási láncokat, és biztosítsa a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz és a tiszta energiaforrásokhoz való hozzáférést. E prioritások megvalósítását olyan horizontális támogató eszközök segítik, mint például a szabályozás egyszerűsítése, az egységes piac elmélyítése, a versenyképesség finanszírozása, a megtakarítási és beruházási unió, a készségek és a minőségi munkahelyek előmozdítása, valamint az uniós szakpolitikák jobb összehangolása. A versenyképességi iránytű igazodik az európai szemeszterhez, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon a Bizottság stratégiai céljaival, így egységes megközelítésbe helyezve a gazdasági kormányzást, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

- (8) 2025-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az RRF végrehajtásával párhuzamosan valósul meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. Ezek az országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 21. cikkével összhangban módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésének tekintetében is.
- (9) A 2019–2024-es országspecifikus ajánlásokban azonosított releváns kihívásokat is figyelembe véve a 2025. évi országspecifikus ajánlások azokkal a legfontosabb gazdaságpolitikai kihívásokkal foglalkoznak, amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt intézkedések nem kezelnek kielégítően.
- (10) A Bizottság 2025. június 4-én közzétette a Franciaországra vonatkozó 2025. évi országjelentést. Ebben értékelte a releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Franciaország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Franciaország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Franciaország előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte, hogy Franciaország milyen eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentésére vonatkozó, 2030-ra teljesítendő kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén.

Az elért eredményekről szóló éves jelentés értékelése

- (11) A Tanács 2025. január 21-én Franciaország esetében a nettó kiadások maximális növekedési rátáira vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 0,8 %, 2026-ban 1,2 %, 2027-ben 1,2 %, 2028-ban 1,2 % és 2029-ben 1,1 %, ami a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő kumulatív maximális növekedési rátáknak felel meg: 4,6 % 2025-ben, 5,8 % 2026-ban, 7,1 % 2027-ben, 8,4 % 2028-ban és 9,5 % 2029-ben. 2025–2029-ben a nettó kiadások e maximális növekedési rátái egybeesnek az 1467/97/EK rendelet 3. cikkének (4) bekezdése szerinti korrekciós pályával, amint azt a Tanács 2025. január 21-én a túlzott hiány megszüntetése érdekében ajánlotta⁹. Franciaország 2025. április 30-án benyújtotta az elért eredményekről szóló éves jelentését¹⁰, amelyben beszámolt a 2025. január 21-i tanácsi ajánlás nyomán a túlzott hiány megszüntetése érdekében hozott intézkedésekről, a kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházások végrehajtásáról, valamint az európai szemeszter keretében tett országspecifikus ajánlásokban azonosított fő kihívások kezelését célzó reformok és beruházások végrehajtásáról. Franciaországnak az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépültek.

⁹ A Tanács ajánlása a Franciaországban fennálló túlzott hiány megszüntetéséről, ST 5033/1/25.

¹⁰ Az elért eredményekről szóló 2025. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

- (12) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében a Bizottság a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezésének összehangolt aktiválását ajánlotta, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte.
- (13) Az Eurostat által hitelesített adatok¹¹ alapján Franciaország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2023. évi 5,4 %-ról 2024-ben 5,8 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2023. év végi 109,8 %-ról 2024 végére 113,0 %-ra emelkedett. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2024 vonatkozásában a nettó kiadások 3,1 %-os növekedésének felelnek meg. Az elért eredményekről szóló, 2025. évi éves jelentésben Franciaország a nettó kiadások 2024. évi növekedését 3,3 %-ra becsüli. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal¹² 2024-ben nagyjából semleges volt.

¹¹ Eurostat – Euromutatók, 2025.4.22.

¹² A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbsétként mérhető, de az elsődleges kiadások tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat.

- (14) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint a Franciaország költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2025-ben a reál-GDP 0,7 %-os, 2026-ban pedig 1,2 %-os növekedésével számol¹³, míg a CPI-infláció 2025-ben várhatóan 1,4 % lesz. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2025-ben 0,6 %-kal, 2026-ban pedig 1,3 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2025-ben 0,9 %, 2026-ban pedig 1,2 % lesz.
- (15) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2025-ben várhatóan a GDP 5,4 %-ára csökken, míg a GDP-arányos államadósság 2025 végére 116,2 %-ra nő. Ezek a fejlemények a nettó kiadások 2025-ben 0,9 %-os növekedésének felelnek meg. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2025-re a GDP 5,6 %-ának megfelelő államháztartási hiányt prognosztizál. A hiány 2025. évi csökkenése főként a bevételnövelő intézkedések hatását tükrözi, amelyek a becslések szerint a GDP mintegy 0,5 %-át teszik ki, valamint a kiadáscsökkentő intézkedéseknek főként az állami fogyasztásra és a társadalmi juttatásokra gyakorolt hatását, amely a GDP közel 0,3 %-át teszi ki. Ezek több mint ellensúlyozzák az előre jelzett magasabb munkanélküliségi ellátási kiadásokat és az államadósságra vonatkozó növekvő kamatfizetéseket. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2025 vonatkozásában a nettó kiadások 0,9 %-os növekedésének felelnek meg. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2025-ben várhatóan restriktív lesz, a GDP 0,9 %-ának megfelelő mértékben. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 116,0 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2025. évi növekedése főként az előrejelzések szerint magas elsődleges hiányt tükrözi.

¹³ Az elért eredményekről szóló éves jelentésben szereplő GDP-növekedés minden évben szezonálisan és naptárilag kiigazított.

- (16) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott államháztartási kiadások nagysága 2025-ben a GDP 0,1 %-a lesz, szemben a 2024. évi 0,1 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Franciaország államháztartási egyenlegére vagy államadósságára.
- (17) Franciaország védelmi célú államháztartási kiadásai 2021-ben a GDP 1,7 %-át, 2022-ben a GDP 1,8 %-át, 2023-ban pedig a GDP 1,8 %-át tették ki¹⁴. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a védelmi kiadások 2024-ben és 2025-ben várhatóan egyaránt a GDP 1,9 %-át teszik ki. Ez 2021-hez képest GDP-arányosan 0,2 százalékpontos növekedésnek felel meg.
- (18) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint Franciaországban a nettó kiadások 2025-ben várhatóan 0,9 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig összesen 4,1 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése alapján Franciaország nettó kiadásainak növekedése 2025-ben várhatóan meghaladja a korrekciós pálya szerinti ajánlott maximális növekedési rátát, éves szinten a GDP 0,1 %-ának megfelelő eltérést¹⁵ eredményezve. Az előre jelzett eltérés nem haladja meg az éves eltérésre vonatkozó, a GDP 0,3 %-ának megfelelő küszöbértéket, amely felett határozottan feltételezhető, hogy nem kerül sor hatékony fellépésre. 2024-et és 2025-öt együtt vizsgálva a nettó kiadások kumulatív növekedési rátája az előrejelzések szerint az ajánlott maximális növekedési ráta alatt marad. Ezért Franciaország esetében a túlzotthiány-eljárás fel van függesztve. Ugyanakkor a Bizottság felkéri Franciaországot, hogy álljon készen arra, hogy további intézkedéseket hozzon a korrekciós pályának való megfelelés érdekében. Az eredményadatok rendelkezésre állása esetén teljesebb értékelésre kerül sor.

¹⁴ Eurostat, government expenditure by classification of functions of government (COFOG) (Kormányzati kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint). A COFOG és a NATO fogalommeghatározásai közötti módszertani különbségek miatt a COFOG meghatározásán alapuló kiadások eltérhetnek a NATO meghatározásán alapuló kiadásoktól.

¹⁵ 2026-tól ezek az összegek az (EU) 2024/1263 rendelet 22. cikkében létrehozott kontrollszámlán jelennek meg.

- (19) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2026-ban várhatóan a GDP 4,6 %-ára csökken, míg a GDP-arányos államadósság 2026 végére 117,6 %-ra nő. 2026 után – az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint – az államháztartási hiány várhatóan fokozatosan csökken: 2027-ben a GDP 4,1 %-ára, 2028-ban a GDP 3,4 %-ára, 2029-ben pedig a GDP 2,8 %-ára. Viszont 2026 után – az előrejelzések szerint – a GDP-arányos államadósság 2027-ben 118,1 %-ra nő, majd fokozatosan, 2028-ban 117,8 %-ra, 2029-ben pedig 117,2 %-ra csökken. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2026-ra a GDP 5,7 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A hiány 2026-os növekedése főként a változatlan szakpolitika feltételezését és az államadósságra vonatkozó növekvő kamatfizetéseket tükrözi. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2026-ban 2,5 %-kal nőnek. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2026-ban nagyjából semleges lesz. A GDP-arányos államadósság a Bizottság szerint 2026 végére várhatóan 118,4 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2026. évi növekedése főként az előrejelzések szerint magas elsődleges hiányt tükrözi.

- (20) A Franciaország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról szóló ajánlás meghatározza a kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformokat és beruházásokat, valamint végrehajtásuk ütemtervét. Ezek magukban foglalják a helyreállítási és rezilienciaépítési terv meglévő és megerősített intézkedéseit, például a kiadások felülvizsgálatának megerősítését, a megújulóenergia-termelés felgyorsítását célzó reformokat, a munkanélküliségi biztosítás reformját és az állami kutatási kiadások növelését, valamint olyan további reformokat és beruházásokat, mint például az adó- és szociális kiadások egyszerűsítése, a társadalombiztosítási járulékok általános csökkentésének reformja, az üzleti környezet egyszerűsítésére és az ipar dekarbonizációjának megkönnyítésére irányuló reformok. Figyelembe véve a Franciaország által az elért eredményekről szóló éves jelentésében szolgáltatott információkat, a Bizottság megállapítja, hogy a 2025. április 30-ig esedékes, a meghosszabbítást alátámasztó reformokat és beruházásokat végrehajtották, kivéve a társadalombiztosítási járulékok minimálbérhez viszonyított általános csökkentésének reformját, amely a vállaltnál valamivel alacsonyabb megtakarítást eredményezett.

- (21) Franciaországban számos adókiadás létezik, ami súlyos költségvetési terhet ró az országra. A 2024. évi költségvetési tervezetben szereplő 467 adókiadás a becslések szerint 83,3 milliárd EUR-t tett ki (a GDP 2,9 %-a), ami az állam összbevételének mintegy negyedének felel meg. A francia Számvevőszék szerint az adókiadások végleges költségvetési terhe 2024-ben 4,55 milliárd EUR összegű eltérést jelent az eredeti becsült költséghez képest, ami *de facto* növeli a reálértéken 2013 óta emelkedő tendenciát, annak ellenére, hogy számos kísérletet tettek e kiadások költségeinek és számának kontrollálására. Ezenkívül a fent említett költségek nem foglalják magukban a helyi önkormányzatokra és a társadalombiztosítási szervekre áthárított hozzáadottérték-adóhoz kapcsolódó adókiadásokat. A 2024. évi költségvetési törvényben a költségvetési hatásuk szerint a legnagyobb adókiadások a kutatási adókedvezmény (*crédit d'impôt en faveur de la recherche*, 7,9 milliárd EUR), a háztartási alkalmazottaknak nyújtott adójóváírás (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à résidence*, 6,7 milliárd EUR), a nyugdíjakra és a nyugdíjrendszerekre vonatkozó 10 %-os engedmény (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,8 milliárd EUR), a béreknek a vállalkozás nyereségében való részesedéséért, a tőkenyereség-megosztásért, a munkavállalói megtakarítási tervekért és nyugdíj-megtakarítási tervekért fizetett összegek mentesítése (2,8 milliárd EUR), valamint a javítási, átalakítási, átalakítási és karbantartási munkák 10 %-os mértéke (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 2,2 milliárd EUR). Ezzel szemben számos olyan adókiadás létezik, amely korlátozott egyéni előnyökkel jár, miközben jelentős általános költségvetési terhet eredményez, míg más esetekben a kedvezményezettek száma ismeretlen, ami akadályozza teljes ellenőrzésüket. Az adókiadások csökkentik a francia adórendszer hatékonyságát és átláthatóságát, jelentősen bonyolítják a rendszert, és tágabb értelemben az allokációs hatékonyság csökkenését idézik elő az egyedi döntések torzulása miatt. A 2023 novemberében elfogadott, a 2023–2027-es időszakra vonatkozó többéves államháztartási törvény egyedi rendelkezéseket vezetett be az adókiadások költségvetési hatásának korlátozása, számuk ellenőrzése és hatékonyabbá tételük érdekében, egyszersmind az éves költségvetési folyamat keretében a Parlamenttel folytatott kommunikáció átláthatóságának javítására is törekedett. A korábbi kísérletek azonban korlátozott sikert mutattak az adózás bonyolultságának és az adókiadásokhoz kapcsolódó költségvetési terhek csökkentése terén.

- (22) Franciaország közkiadásai 2024-ben a GDP 57,1 %-át tették ki, így továbbra is a legmagasabbak között voltak az EU-ban, és 7,5 százalékponttal meghaladták az uniós átlagot. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése hasonló különbséget vetít előre 2025-re és 2026-ra. Ezért Franciaországban a költségvetési konszolidációhoz határozott fellépésre van szükség az állami kiadások terén. A 2023. évi költségvetési törvénnyel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részeként elfogadott kiadásfelülvizsgálati mechanizmus célja, hogy rendszeres értékeléseket végezzen a növekedésnek, a társadalmi befogadásnak, valamint a zöld és digitális átállásnak kedvező leghatékonyabb kiadások azonosítása érdekében, miközben támogatja a költségvetési konszolidációt azáltal, hogy kiadásmegtakarítást ér el azokban az esetekben, ahol hatékonysági problémákat tárnak fel. Középtávú költségvetési-strukturális tervének részeként és a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbításának alátámasztása érdekében Franciaország kötelezettséget vállalt arra, hogy intézkedéseket hajt végre a kihívás kezelésére. Az elért eredményekről szóló franciaországi éves jelentés szerint a 2024-ben elvégzett kiadásfelülvizsgálatok a 2025. évi költségvetési törvényben 4,3 milliárd EUR-ra becsült megtakarítást azonosítottak és eredményeztek, ami jelentős előrelépést jelentene a franciaországi középtávú költségvetési-strukturális tervben szereplő azon célkitűzés elérése felé, hogy 2025–2027-ben 8 milliárd EUR halmozott állandó megtakarítást érjenek el. A jövőben a költségvetési konszolidáció szempontjából előnyös lenne, ha a kiadások felülvizsgálatából származó számszerűsített kiadásmegtakarítási célokat rendszeresen és jobban beépítenék a jövőbeli éves és többéves költségvetési tervezésbe.

A legjelentősebb szakpolitikai kihívások

- (23) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan segítenek hathatósan kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. A REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv e szoros időkereten belüli eredményes végrehajtása kulcsfontosságú ahhoz, hogy a zöld és a digitális átállás nyomán – a társadalmi méltányosság biztosítása mellett – javuljon Franciaország hosszú távú versenyképessége. A NextGenerationEU – A 2026-ig tartó út című, 2025. június 4-én elfogadott bizottsági közlemény egyértelművé teszi az eszköz lezárására alkalmazandó ütemtervet, és annak érdekében, hogy 2026. augusztus 31-ig a lehető legtöbbet ki lehessen hozni a végrehajtásból, iránymutatást nyújt a tagállamoknak többek között arra vonatkozóan, hogy miként egyszerűsíthetik tovább helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket, meghatározza, hogy milyen főbb lehetőségeket mérlegelhetnek azok felülvizsgálatakor, és hangsúlyozza, hogy az utolsó kifizetési kérelmek 2026-ban történő benyújtása előtt gondos közös tervezésre van szükség. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

- (24) Franciaországban felgyorsult a kohéziós politikai programok, azaz az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA) és az Európai Szociális Alap Pluszból (ESZA+) nyújtott támogatásokból finanszírozott programok végrehajtása. Továbbra is törekedni kell a programok gyors végrehajtására, ugyanakkor ügyelni kell a gyakorlati hatásuk maximalizálására is. Franciaország a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése – és ezzel egyidejűleg a társadalmi kohézió fokozása – érdekében. Ugyanakkor Franciaország továbbra is kihívásokkal néz szembe, többek között azzal, hogy jobban ki kell aknázni a zöld és digitális átállás által kínált ipari lehetőségeket, a lakhatással kapcsolatos kihívásokkal, különösen a városi területek hátrányos helyzetű városnegyedeiben, valamint a tiszta vízhez és a vízközmű-szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításának szükségességével, konkrétan a legkülső régiókban, és különösen Mayotte-ban. Emellett a társadalmi reziliencia fokozása érdekében különös figyelmet kell fordítani a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő továbbképzésbe és átképzésbe való beruházásra, a leghátrányosabb helyzetű csoportokra összpontosítva, valamint a szegénység elleni és a társadalmi befogadást célzó intézkedések megerősítésére, különös tekintettel a gyermekekre. Az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban Franciaországnak a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat. A Bizottság 2025. április 1-jén elfogadott javaslata¹⁶ értelmében 2025. március 31. utánra tolódott az a határidő, amelyen belül az egyes programok tekintetében esedékes félidős felülvizsgálat eredményeinek értékelését be kell nyújtani. A javaslat emellett rugalmassági mechanizmusokat biztosít a programok végrehajtásának felgyorsításához, továbbá ösztönzőket ad a tagállamoknak ahhoz, hogy kohéziós politikai forrásokat különítsenek el öt, uniós szinten kiemelt stratégiai területre – nevezetesen a stratégiai technológiai versenyképességre, a védelemre, a lakhatásra, a vízgazdálkodás rezilienciájára és az energetikai átállásra –, valamint a kiemelt ágazatokban a készségekbe történő beruházásokra, továbbra is a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyekre összpontosítva az ESZA+ programokban.

¹⁶ [Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az \(EU\) 2021/1058 és az \(EU\) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról – COM\(2025\) 123 final.](#)

- (25) A Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) lehetőséget kínál az egyik legfontosabb uniós stratégiai prioritásba történő beruházásra, és ezáltal az EU versenyképességének fokozására. A STEP végrehajtása 11 meglévő uniós alap keretében valósul meg. A tagállamok az InvestEU programhoz is hozzájárulhatnak a kiemelt területeken megvalósuló beruházások támogatása céljából. Franciaország optimális módon élhetne az ezen kezdeményezések nyújtotta lehetőségekkel a kritikus technológiák – többek között a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák – fejlesztésének vagy gyártásának támogatására.
- (26) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Franciaországnak ténylegesen kezelnie kell a fennmaradó kihívásokat a szabályozási és adminisztratív terhek, az üzleti K+F-intenzitás, a vállalkozások és a tudományos körök közötti együttműködés hatékonysága, a kis- és középvállalkozások (kkv-k) digitalizációja, a közlekedés és az épületek dekarbonizációja, a megújuló energiaforrások bevezetése és a villamosenergia-hálózatba és -tárolásba irányuló, kapcsolódó beruházások, a szakemberhiány, az oktatási rendszer, a tanári szakma és a gyermekszegénység terén.

(27) A versenyképességi iránytűben meghatározottak szerint valamennyi uniós, nemzeti és helyi intézménynek komoly erőfeszítéseket kell tennie a szabályok egyszerűsítése és az adminisztratív eljárások felgyorsítása érdekében. A Bizottság ambiciózus célokat tűzött ki e tekintetben: ezek szerint legalább 25 %-kal – a kkv-k esetében pedig legalább 35 %-kal – kell csökkenteni az adminisztratív terheket. A Bizottság továbbá új eszközöket hozott létre e célok elérése érdekében, ideértve a meglévő uniós jogszabályok szisztematikus stressztesztjét és az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd javítását. E törekvés jegyében Franciaországnak is további lépéseket kell tennie. A vállalkozások 84 %-a úgy véli, hogy az adminisztratív eljárások összetettsége problémát jelent franciaországi üzleti tevékenységük szempontjából¹⁷. Franciaország több reformot fogadott el az adminisztratív terhek csökkentése¹⁸ és az állami fellépés felgyorsítása¹⁹ érdekében. Ezek az erőfeszítések hozzájárulhattak ahhoz, hogy már kevésbé elterjedt az a megítélés, hogy az üzleti szabályozás hosszú távú beruházási akadályt jelent, amint azt a szabályozásokat jelentős akadálnak tekintő cégek arányának csökkenése is jelzi (a 2019. évi 25 %-ról és a 2020. évi 22 %-ról 2024-re 19,7 %-ra). Emellett Franciaország 2019 óta javította az uniós átlaghoz viszonyított helyzetét²⁰. Középtávú költségvetési-strukturális tervének részeként és a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbításának alátámasztása érdekében Franciaország kötelezettséget vállalt arra, hogy reformokat hajt végre e kihívás kezelésére. További intézkedésekre van azonban szükség a szabályozásból eredő és adminisztratív terhek jelentette kihívás teljes körű kezelése érdekében. A Bizottság értékelése²¹ és az OECD 2023. évi termékpiac-szabályozási mutatói szerint a kiskereskedelmi és üzleti szolgáltatások – amelyek közül sok szabályozott szakma – esetében Franciaországban továbbra is magasabbak a szabályozási korlátozások, mint más tagállamokban. A szolgáltatási tevékenységekhez való hozzáférésre és az azok gyakorlására vonatkozó követelmények átalakítása ösztönözné az innovációt, a versenyképességet és a foglalkozási mobilitást, aminek pozitív összhatása lenne a gazdaságra nézve²². A kiskereskedelemre vonatkozó korlátozások – például a nyilvántartásba vételi követelmények, az engedélyek és a működési korlátozások, beleértve az értékesítésre vonatkozókat is – enyhítése hozzájárulhat az üzleti tevékenységek javításához, és a versenyképes árak és a szélesebb termékválaszték révén előnyös lehet a fogyasztók számára.

¹⁷ „Businesses' attitudes towards corruption in the EU” („A vállalkozások korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban”), Eurobarométer gyorsjelentés (2024. április).

¹⁸ A vállalkozások növekedéséről és átalakításáról szóló, 2019. május 22-i törvény (Pacte).

¹⁹ Az állami fellépés felgyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló, 2020. december 7-i törvény (ASAP).

²⁰ Európai Beruházási Bank, EIB Investment Survey 2024 (Beruházási felmérés, 2024). Az EU esetében számtani átlagot számítanak ki.

²¹ Európai Bizottság, Kiskereskedelem-korlátozottsági mutató (2022-es frissítés), 2024.

²² A francia versenyhatóság várhatóan 2025 nyarán értékeli a szabályozott jogi szakmák letelepedési feltételeivel és díjszabásaival kapcsolatos reformokat.

Az általános engedélyezési rendszer – bár az uniós átlagnál kisebb terhet jelent – tovább javítható a bevált gyakorlatok elfogadásával, beleértve az engedélyek rendszeres felülvizsgálatát azok szükségességének felmérése érdekében.

- (28) Míg Franciaországban a legmagasabb az üzleti K+F állami támogatásának aránya az EU-ban²³ (több mint kétszerese az uniós átlagnak mind a teljes állami támogatás, mind pedig az adókedvezmények komponense tekintetében), Franciaországban az üzleti K+F-intenzitása stagnál, és 2023-ban valamivel az uniós átlag alatt maradt. Konkrétan a kutatásra vonatkozóan költséges adójóváírás van érvényben (2024-ben 7,9 milliárd EUR), bár az értékelések jelentős hiányosságokra mutattak rá²⁴. Nevezetesen az Innovációs Politikák Nemzeti Értékelő Bizottsága által 2021-ben elvégzett értékelés alapján a program nem gyakorolt jelentős hatást a nagyobb vállalkozásokra, annak ellenére, hogy a támogatás felét az ilyen vállalkozásoknak utalták. A Pénzügyi Főfelügyelőség (*Inspection Générale des Finances*) 2024. márciusi ajánlásának²⁵ megfelelően a 2025. évi költségvetési törvényben a kutatási adójóváírási program valamelyest a K+F-kiadásokra összpontosított, nevezetesen azáltal, hogy a technológiafigyeléssel és a szellemi tulajdonnal kapcsolatos kiadásokat kizárta a támogatható kiadási alaptól.

²³ Az üzleti K+F-hez nyújtott állami támogatás Franciaországban 2021-ben a GDP 0,45 %-át tette ki, szemben a 0,2 %-os uniós átlaggal. 2021-ben a K+F-adókedvezmények Franciaországban a GDP 0,28 %-ának megfelelő bevételkiesést jelentettek, szemben a 0,1 %-os uniós átlaggal. Franciaország üzleti K+F-intenzitása 2023-ban 1,44 % volt (a 2012-es szinttel azonos szinten), ami elmarad az uniós átlagtól (1,49 %).

²⁴ OECD (2020), „How effective are R&D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD project” (Mennyire hatékonyak a K+F adókedvezmények? Új bizonyítékok az OECD microBeRD projektjétől), A Tudományos, Technológiai és Innovációs Politikai Igazgatóság jelentése, OECD, Párizs.

Conseil d'analyse économique (2022), Focus N°090-2022 „Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche” Philippe Aghion, Nicolas Chanut et Xavier Jaravel.

²⁵ Pénzügyi Főfelügyelőség. A kiadások felülvizsgálata: a vállalkozások támogatása, 2024. március, elérhető a következő internetcímen:

<https://www.igf.finances.gouv.fr/files/live/sites/igf/files/contributed/Rapports%20de%20mission/2024/2023-M-105-03%20Rapport%20Aides%20aux%20entreprises.pdf>.

A posztdoktori kutatóknak a program keretében történő felvételéhez kapcsolódó adóalap megkészszerzését is megszüntették. Bár ezek az intézkedések eredményezhetnek némi megtakarítást²⁶ (a becslések szerint az adójóváírás éves adókiadásának 5 %-át), várhatóan nem növelik jelentősen a vállalkozások K+F-eredményeit, mivel csak kis mértékben változtatják meg a program hatókörét. A támogatás nagyobb részének az innovatív kkv-k, a közepes piaci tőkeértékű vállalatok és az induló vállalkozások számára történő odaítélése és a program igénybevételeének megkönnyítése²⁷ fokozhatja a K+F-erőfeszítéseket, mivel ezek a vállalkozások nagyobb pénzügyi korlátokkal néznek szembe. Az innovációt támogató egyéb meglévő intézkedések közé tartozik különösen az innovációs adójóváírás és a fiatal innovatív vállalatok (*Jeunes Entreprises Innovantes*) státusza, amely szociális és adóügyi előnyöket biztosít a különleges K+F-intenzitási és növekedési kritériumoknak megfelelő induló vállalkozások számára. Ezek az intézkedések jobban célozzák meg a kkv-kat, de sokkal kisebb költségvetéssel rendelkeznek (2024-ben mintegy 332 millió EUR az innovációs adójóváírásra és 314 millió EUR a fiatal innovatív vállalkozások javát szolgáló adó- és szociális kiadásokra²⁸). Az e célzottabb intézkedésekhez való hozzáférésekből származó előnyök méretükhöz képest jelentősebb mértékben csökkentek, mint a kutatási adókedvezmény, a 2025. évi költségvetési törvény és a társadalombiztosítás finanszírozásáról szóló 2025. évi törvény által bevezetett módosításoknak megfelelően.

²⁶ A megtakarítás becsült mértéke 5 % (144. sz. általános jelentés (2024–2025), II. kötet, 1. könyv, 2024. november 21-én letétbe helyezett dokumentum, elérhető a következő internetcímen: [Projet de loi de finances pour 2025: Les conditions générales de l'équilibre financier \(article liminaire et première partie de la loi de finances\) - Sénat](#)).

²⁷ A Lignau (DGE, 2024) arról számolt be, hogy a 2016 óta létrehozott induló vállalkozásoknak csak 44 %-a részesült kutatási adókedvezményben 2017–2021 között, bár azt más programoknál, például a fiatal innovatív vállalkozások státuszához vagy az innovációs adójóváíráshoz képest nagyobb mértékben használták.

²⁸ 2024. évi pénzügyi törvényjavaslat: Kutatási és felsőoktatási jogalkotási jelentések. 128. sz. általános jelentés (2023–2024), III. kötet, 24. melléklet, 2023. november 23-án letétbe helyezett dokumentum, elérhető a következő internetcímen: [Projet de loi de finances pour 2024: Recherche et enseignement supérieur - Sénat](#).

Lásd még: State of Higher Education, Research, and Innovation in France (A felsőoktatás, a kutatás és innováció helyzete Franciaországban) 2024, 17. sz., 2024. június, 23. sz. téma, elérhető a következő internetcímen: [Les jeunes entreprises innovantes - état de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de l'Innovation en France n°17](#).

- (29) A tudomány és az üzleti élet közötti szorosabb kapcsolatok – különösen a tudás- és technológiatranszfer rendszerek révén – kulcsfontosságúak az innováció megerteremtéséhez. Ugyanakkor Franciaország technológiatranszfer és kutatáshasznosítási ökoszisztémájának összetettsége, amint azt a „Beruházások a jövőbe” programról szóló 2019. évi értékelő jelentés is kiemeli, jelentős akadályt jelent. Franciaország jelentősen elmarad az uniós átlagtól a vállalkozások által finanszírozott állami K+F terén, és ez a helyzet 2019 óta nem javult. Aggodalomra ad okot az ökoszisztéma erős szegmentációja és az olyan kulcsszereplők optimálistól elmaradó teljesítménye, mint a technológiatranszfert felgyorsító vállalatok (*Sociétés d'accélération du transfert de technologies*, SATT), a technológiai kutatási intézetek (*Instituts de Recherche Technologique*) és az egyetemi kórházi intézetek (*Instituts Hopitalo-Universitaires*)²⁹. 2019 óta azonban nem került sor a SATT-modell jelentős reformjára. A közelmúltban, 2023-ban bevezették az egyetemi innovációs központokra (*pôles universitaires d'innovation*) irányuló kezdeményezést a helyi innovációs ökoszisztémák megerősítése érdekében, a meglévő szervezetekre és rendszerekre építve. Az innovációs eredmények javítása érdekében növelni kell a tudás- és technológiatranszfer-ökoszisztéma hatékonyságát. Ez olyan konkrét eredmények célként kitűzésével érhető el, mint például a szabadalmi bejelentések számának jelentős növekedése, a szellemi tulajdon védelme és a vállalkozásalapítás. Az ökoszisztéma egyszerűsítése – például a meglévő szervezetek szerepének észszerűsítése vagy a köztük lévő együttműködés fokozása révén – szintén jobb eredményekhez vezethet.

²⁹ A Beruházások a jövőbe program monitoringbizottsága. Evaluation of the First Wave of the Future Investment Program (A Beruházások a jövőbe program első hullámának értékelése) (PIA, 2009–2019), 2019. november, elérhető a következő internetcímen: [*Le PIA, un outil à préserver, une ambition à refonder*](#).

- (30) Miközben a digitális technológiák integrálása lehetővé teszi a vállalatok számára termékeik és szolgáltatásaik javítását, valamint a versenyképesség fokozását, a francia kkv-k továbbra is lemaradásban vannak a digitalizáció terén, és 2024-ben csupán 68,5 %-uk érte el az alapszintű digitális intenzitást, ami elmarad a 72,9 %-os uniós átlagtól. Ez a különbség az EU digitális évtizedre vonatkozó, 2030-ra elérendő 90 %-os célkitűzésének fényében is jelentős. Például az elektronikus értékesítéssel foglalkozó francia kkv-k aránya alacsonyabb az uniós átlagnál (17,6 %, illetve 23,1 %), ami ellentétben áll azzal, hogy az uniós átlaghoz képest minden korcsoportban jelentősen magasabb az online árukat vásárló vagy szolgáltatásokat igénybe vevő francia fogyasztók aránya. Emellett a fejlett digitális technológiák – például a mesterséges intelligencia (MI) és a felhőalapú szolgáltatások – bevezetése a francia vállalkozások, különösen a kkv-k körében elmarad az uniós átlagtól. A jelenlegi felhasználási arányokat tekintve messze elmaradnak attól az uniós célkitűzéstől, hogy a vállalkozások 75 %-a felhőalapú szolgáltatásokat vagy MI-t használjon, illetve nagy adathalmazok elemzését végezze. 2018 szeptemberében Franciaország életbe léptette a digitalizációra vonatkozó tervet, amely az iparra összpontosított, és 2023-ig 1,3 milliárd EUR összegű intézkedéseket foglalt magában, beleértve az új fejlett digitális technológiák ipari kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok általi bevezetéséhez nyújtott, az uniós Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott támogatást is³⁰. Franciaország 2018-ban elfogadta a mesterséges intelligenciára vonatkozó nemzeti stratégiáját. Ezzel párhuzamosan, 2018-ban létrejött a France Num: a kkv-k digitalizációjára irányuló kulcsfontosságú állami kezdeményezés, amely azóta megerősödött. Diagnosztikát és képzést biztosít, és meghatározza a vállalkozások digitalizációs erőfeszítéseit támogatni kívánó partnerek hálózatát.

³⁰ Direction Générale des Entreprises (2024). La numérisation des entreprises industrielles en France: un soutien à la demande et à l'offre de solutions technologiques. Les Thémas de la DGE n°24. November, 8. oldal.

Pusztán közvetítőként betöltött szerepe azonban – amely összekapcsolja a vállalkozásokat a digitális megoldások szolgáltatóival, és dokumentációs központként működik – korlátozza azon képességét, hogy közvetlen hatást gyakoroljon a kkv-k digitalizációjára. Emellett a több mint 100 különböző, eltérő támogathatósági kritériumokkal rendelkező területi pénzügyi támogatás megléte és az érintett hatóságok sokasága bonyolítja a támogatást igénylő kkv-k helyzetét³¹. A digitalizációhoz nyújtott állami támogatás hatékonyságának további javítása indokolt. Előnyös lenne észszerűsíteni a rendelkezésre álló támogatási rendszereket, és jobban összehangolni a támogatás típusát az üzleti szükségletekkel, miközben előnyben részesítenék az olyan technológiákat, amelyek a legnagyobb valószínűséggel fellendítik a termelékenység növekedését³², mint például az MI. Emellett a France Num hálózatában a digitális megoldásokat kínáló, jegyzékbe vett szolgáltatók – lehetőség szerint a felhasználók visszajelzéseire alapuló – minőségértékelésének bevezetése segítheti a kkv-kat abban, hogy megalapozott döntéseket hozzanak.

- (31) Franciaország villamosenergia-szerkezete az atomenergia-termelésnek köszönhetően továbbra is nagymértékben dekarbonizált. A Covid19-időszakon kívül – amelynek során az üvegházhatásúgáz-kibocsátás (ÜHG-kibocsátás) mesterségesen csökkent – Franciaország 2019 óta folyamatosan, évente több mint 3 %-kal csökkentette ÜHG-kibocsátását bruttó értékben kifejezve. Ez a csökkenő tendencia lehetővé tette az ország számára, hogy teljesítse második szén-dioxid-kibocsátási költségvetését (2019–2023), amint az az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó második nemzeti stratégiában is szerepel, amelynek célja, hogy 2030-ra (1990-hez képest) 40 %-os csökkenést érjen el. 2022 és 2023 között Franciaország felgyorsította dekarbonizációs erőfeszítéseit is, és elérte a bruttó kibocsátás 5,8 %-os csökkenését. Ez a lendület azonban 2024-ben jelentősen lelassult: a Citepa³³ becslései szerint a kibocsátás 1,8 %-kal csökkent, elérve a 366 millió tonna CO₂-egyenértéket, ami messze elmarad az éghajlat-politikai törekvéseinek eléréséhez szükséges éves csökkentéstől. Annak érdekében, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó harmadik stratégia (SNBC-3) keretében továbbra is összhangban maradjon a következő (2024–2028) szén-dioxid-kibocsátási költségvetéssel – amely támogatja Franciaországnak a bruttó ÜHG-kibocsátás felére csökkentésére vonatkozó 2030-as célkitűzését – Franciaországnak 2030-ig évente 5 %-kal kell csökkentenie kibocsátását.

³¹ Szenátus, 2018–2019 rendkívüli ülés, A vállalkozások küldöttsége nevében készített tájékoztató jelentés a kkv-k digitális átállásának támogatásáról: Hogyan tudja Franciaország behozni a lemaradását? Pascale Gruny szenátor, elérhető a következő internetcímen: [Projet de loi de finances pour 2021: Économie - Sénat](#).

³² [Rapport CNP \(2025\) | Un monde en mutation – Productivité, compétitivité et transition numérique](#), 188. o.

³³ A Citepa (*Centre Interprofessionnel Technique d'Études de la Pollution Atmosphérique*) az ENSZ-nek és az EU-nak benyújtott, üvegházhatást okozó gázokra és légszennyezésre vonatkozó nemzeti jegyzékek elkészítésével megbízott francia szervezet.

Miközben az energiaágazat és az ipar fenntartja kibocsátáscsökkentési pályáját, a közlekedési és az építőipari ágazatnak további erőfeszítésekre van szüksége az SNBC-3 szerinti harmadik szén-dioxid-kibocsátási költségvetés teljesítéséhez. Franciaországban továbbra is a közlekedés az ÜHG-kibocsátás fő forrása³⁴, és ez az egyetlen olyan ágazat, amelynek kibocsátása 1990 és 2023 között nőtt. 2024-ben a Citepa legfrissebb becslései szerint a közlekedési ágazat ÜHG-kibocsátása 2023-hoz képest kevesebb mint 1 %-kal csökkent. A közúti közlekedés – amely a közlekedés teljes kibocsátásának igen jelentős részét teszi ki³⁵ – dekarbonizációjának felgyorsítása elengedhetetlen a kibocsátáscsökkentési célok eléréséhez, mind a személy-, mind az áru fuvarozás tekintetében. Megfelelő ösztönzőkre és támogatási rendszerekre, valamint a szükséges infrastruktúra kiépítésére van szükség ahhoz, hogy a kibocsátásmentes járművek aránya továbbra is gyors ütemben növekedjen, különös figyelmet fordítva a kiszolgáltatott helyzetű közlekedési felhasználókra³⁶ és a nehézgépjárművekre. Franciaországban az áru fuvarozás továbbra is nagyrészt közúton történik (85 %), és a vasút és a belvízi utak csupán 10 %-ot, illetve 2 %-ot tesznek ki, ami elmarad az uniós átlagtól³⁷. A közútról a vasútra és a belvízi utakra történő modális váltás támogatása érdekében Franciaországnak ki kell egészítenie a transzeurópai közlekedési hálózatot (TEN-T) a kapacitás és a hálózatsűrűség növelése érdekében. A jelenleg a TEN-T törzshálózatának mindössze 10 %-án működő Európai Vasúti Forgalomirányítási Rendszer kiépítésének felgyorsítása³⁸ az uniós vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságát, hatékonyságát és biztonságát is javítaná. A belvízi utak magas dekarbonizációs potenciállal is rendelkeznek, és a folyami információs szolgáltatások interoperabilitásának, az adatok rendelkezésre állásának és a terminálok sűrűségének a javításával még jobban kiaknázzhatók.

³⁴ A teljes kibocsátás 34 %-át teszi ki (kivéve a nemzetközi tartályhajókat, például a nemzetközi légi közlekedést és hajózást).

³⁵ 2023-ban a közlekedési ágazat kibocsátásainak 94 %-át tette ki, kivéve a nemzetközi tartályhajókat, például a nemzetközi légi közlekedést és hajózást ([Livre | Chiffres clés du climat 2024, 56. oldal](#)).

³⁶ A Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról szóló, 2023. május 10-i (EU) 2023/955 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározottak szerint, azaz azok a közlekedési felhasználók, akik jövedelmük nagyobb részét energiára és közlekedésre fordítják, akik bizonyos régiókban nem férnek hozzá alternatív, megfizethető mobilitási és közlekedési megoldásokhoz, és esetleg nem rendelkeznek a fossziliztüzelőanyag-fogyasztás csökkentésébe való beruházáshoz szükséges pénzügyi kapacitással.

³⁷ 2022-ben az EU-ban a vasúti áru fuvarozás 16,6 %-ot, a belvízi szállítás pedig 4,9 %-ot tett ki.

³⁸ Ezzel szemben például Belgiumban ez az arány 79 %, Spanyolországban pedig 27 %.

- (32) A lakossági ágazat végsőenergia-fogyasztása 2015 óta stagnál, a lakóépületek és a harmadlagos épületek ÜHG-kibocsátása pedig a Citepa legfrissebb becslései szerint 2023-hoz képest csak 1,1 %-kal csökkent 2024-ben. Franciaországban a nemzeti tervekhez képest lassabb ütemben halad az épületek energetikai felújítása, valamint az olaj- és gázkazánok tisztább megoldásokkal, például hőszivattyúkkal való felváltása³⁹. Franciaországnak fokoznia kell a hiányosságok megszüntetésére irányuló erőfeszítéseit annak érdekében, hogy az SNBC-3-mal összhangban érdemben hozzájáruljon az épületek energiafogyasztásának csökkentésére vonatkozó, 2030-ra kitűzött célhoz. Az energetikai felújítás iránti kereslet támogatása érdekében előnyös lenne a nemzeti rendszerek észszerűsítése és finanszírozásuk stabilizálása, többek között a magánfinanszírozás mozgósítása révén, különös figyelmet fordítva a legkiszolgáltatottabb háztartásokra és a mélyfelújításokra.
- (33) 2023-ban Franciaország még mindig nem érte el a megújuló energiára vonatkozó, 2020-ra kitűzött kötelező célértékét⁴⁰. Középtávú költségvetési-strukturális tervének részeként és a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbításának alátámasztása érdekében Franciaország kötelezettséget vállalt arra, hogy reformot hajt végre e kihívás kezelésére. Az erre vonatkozó kötelezettségvállalások azonban nem kezelnék teljes mértékben ezt a problémát. Bár Franciaország korábban a 2019. évi energia- és éghajlat-politikai törvényben 2030-ra kitűzött egy megújulóenergia-célt, mostanra hiányzik a 2030-ra vonatkozó jelenlegi uniós célok teljesítésére vonatkozó határozott és aktualizált kötelezettségvállalás. Az új engedélyezési szabályok késedelmes végrehajtásával együtt ez a helyzet bizonytalanságot teremt a befektetők számára. Ezzel szemben egy ilyen jellegű biztonság új beruházásokat vonzana, ösztönözné a helyi munkahelyteremtést és fellendítené a zöld technológiák gyártását, ami hozzájárulna a virágzó francia piachoz. Franciaországnak fel kell gyorsítania az engedélyezési eljárást, és végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsításáról szóló francia törvény alapján. A „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületek” kijelölésének folyamata lassú: nagyjából két évvel a törvény elfogadása után (2024 júliusáig) az önkormányzatoknak csupán 34 %-a jelölt ki „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületeket”. Az engedélyező hatóságok megfelelő személyzetének biztosítása felgyorsíthatja ezt a folyamatot. Emellett továbbra is szükség van egyértelmű és rövidebb határidőkre a „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületeken” kívüli projektek esetében, valamint egyablakos ügyintézési pontok bevezetésére a megújuló energia engedélyezése tekintetében.

³⁹ Amint arra az Ökológiai Tervezési Főtitkárság (SGPE) 2024 decemberében rámutatott ([Les Rencontres avec les partenaires du SGPE](#), 2024. december, 11. o.).

⁴⁰ 2023-ban Franciaország bruttó végsőenergia-fogyasztásában a megújuló energia 22,3 %-os részaránya még mindig elmaradt a 2020-ra kitűzött 23 %-os kötelező megújulóenergia-céltól.

- (34) A megújuló energiaforrások használatának 2023. és 2024. évi fokozódó korlátozása és az árakkal kapcsolatos negatív fejlemények rámutatnak a villamosenergia-hálózatok korlátaira, valamint a keresletoldali rugalmasság és tárolás iránti megnövekedett igényre⁴¹, beleértve a hőtárolást is. Az ilyen rugalmassági megoldások további alkalmazására van szükség a megújuló energia nagyobb mennyiségének a hálózatba történő integrálása és az energiaellátás biztonságának garantálása érdekében. Az RTE és az Enedis villamosenergia-rendszerüzemeltetők a közelmúltban jelentős beruházási terveket jelentettek be a hálózat következő 15 évben történő fejlesztésére vonatkozóan⁴². Az RTE terve azonban még konzultációs szakaszban van. Az elmúlt években Franciaország összekapcsolási projekteket rendelt meg Olaszországgal (Savoie-Piedmont), és az elkövetkező években továbbiakat terveznek, mint például a Celtic Interconnector és a Bay of Biscay (Vizcayai-öböl) elnevezésű projektek. E beruházási tervek időben történő véglegesítése és végrehajtása megkönnyítené a megújuló energiaforrásokba történő beruházásokat és felgyorsítaná a dekarbonizációt. Az uniós piaci integráció fokozása érdekében az is alapvető fontosságú, hogy a hosszú távú tervezés figyelembe vegye a szomszédos országokkal – különösen az Ibériai-félszigettel – való összeköttetéseket. Franciaországban a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetések szintje 2024-ben elmaradt a 2030-ra kitűzött 15 %-os uniós céltól⁴³.

⁴¹ [Bilan électrique 2024 | RTE.](#)

⁴² [RTE présente les grandes orientations de sa stratégie de transformation du réseau de transport d'électricité à l'horizon 2040 | RTE.](#)

⁴³ A valamely tagállamban telepített termelési kapacitáson felüli behozatali kapacitás.

- (35) Míg a munkaerő-felvételi nehézségekről beszámoló vállalatok aránya a gazdaság lassulásával 2024-ben és 2025 első negyedében csökkent, egy közelmúltbeli felmérés szerint a munkaerő-felvétel előtt álló két fő akadály egyike továbbra is a pályázók nem megfelelő profilja és a munkaerőhiány, különösen az olyan kulcsfontosságú ágazatokban, mint a gépjárműipar, az építőipar és az ápolási-gondozási ágazat⁴⁴. Franciaország a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz támogatásával jelentős beruházásokat hajtott végre a munkavállalók továbbképzése és átképzése terén, ami a képzésben részt vevő felnőttek számának enyhe növekedéséhez vezetett (2022-ben 49,2 %, szemben a 2016. évi 48,4 %-kal). Ezek a programok azonban nem mindig voltak sikeresek az alacsony képzettségűek és az idősebb munkavállalók részvételének növelésében. E programok korlátozott hatást gyakoroltak a kiemelt ágazatok (IKT, egészségügy, építőipar, zöld átállás) képzésében való részvételre is. A korábbi és közelmúltbeli beruházások, például a készségfejlesztési beruházási terv (*plan d'investissement dans les compétences*) értékelése kiemeli, hogy a kínált képzéseknek csak 25 %-a érint kiemelt ágazatot, és a képzések 20 %-a irányul szakemberhiánnyal küzdő foglalkozásokra. Emellett 2022-ben az alacsony képzettségű felnőtteknek csak mintegy 25 %-a vett részt tanulásban.

⁴⁴ [France Travail - Enquête besoin en main-d'œuvre 2025](#).

- (36) Az oktatásra fordított magas közkiadások ellenére a francia oktatási rendszerben a közelmúltban észrevehetően csökkent a teljesítmény, ami a tanulók társadalmi-gazdasági háttérének jelentős hatásában is megmutatkozik. A francia általános és középiskolai hallgatók alulteljesítenek a matematika és a természettudományok területén az uniós társaikhoz képest⁴⁵, és az alacsony szinten teljesítő 15 éves diákok aránya 2018 óta jelentősen nőtt a matematika, az olvasás és a természettudományok területén⁴⁶, míg a legjobban teljesítő diákok aránya csökkent. Franciaországban a legnagyobbak a társadalmi-gazdasági különbségek az EU-ban. A diákok alapkészségek terén elért teljesítményének javítása alapvető fontosságú, már fiatal kortól kezdve. Míg az első értékelések azt mutatják, hogy a „kiemelt oktatási területeken” az osztályok méretének felére csökkentése pozitív hatást gyakorolt a diákok oktatási eredményeire, a hátrányos helyzetű diákok 70 %-a jár a kiemelt területeken kívül található iskolákba, ezért nem jogosultak támogatásra. A kiegészítő források fokozatosabb elosztása, valamint a hátrányos helyzetű iskolák és a helyi szereplők közötti együttműködés előmozdítása előnyös lehet a rosszul teljesítő vagy hátrányos helyzetű diákok szükségleteinek kielégítése szempontjából. 2023-ban az Oktatási Minisztérium intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy ösztönözze a jobb társadalmi keveredést az állami és magániskolákban, és minden diák számára heti rendszerességgel differenciált francia- és matematikaoktatást vezetett be. A gyakori szakpolitikai változások azonban ahhoz vezettek, hogy nincs elegendő idő a végrehajtásra és az értékelésre, és csökkent a tanári közösség felelősségvállalása. A meglévő adatok és értékelések jobb felhasználása, az oktatási közösséggel való jobb együttműködés, valamint az iskolák és a tanárok pedagógiai autonómiájának tiszteletben tartása segíthetne egy hatékonyabb, alapkészségekre vonatkozó stratégia kialakításában.

⁴⁵ 2023. évi Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS) felmérés.

⁴⁶ A nemzetközi tanulói teljesítménymérés (PISA) 2022. évi felmérése szerint Franciaországban a 15 évesek 28,8 %-a alulteljesített a matematika (uniós átlag: 29,5 %), 26,9 %-uk az olvasás (uniós átlag: 26,2 %), míg 23,8 %-uk a természettudományok terén (uniós átlag: 24,2 %).

(37) Noha 2023-ban a tanárok fizetése nőtt, és ennek hatását még túl korai lenne értékelni, továbbra is aggályok merültek fel a szakma vonzerejével kapcsolatban, és a tanárhány hátráltatja az oktatási eredményeket. Egyre kevesebb pályázó teszi le a versenyvizsgát a betöltetlen álláshelyek számához képest, ami kevésbé szelektívvé teszi ezeket a vizsgákat, különösen a matematika és egyes akadémiák általános iskolai tanárai esetében⁴⁷. Több tényezővel is magyarázható a szakma vonzerejének csökkenése. 2022-ben a középiskolát végzett diákok 63 %-a hivatkozott a munkakörülményekre, többek között az osztályok méretére (az EU-ban itt az egyik legnagyobb), a munkaterhelésre, a mobilitási szabályokra és a fizetésre, amelyek miatt nem akarnak tanárrá válni⁴⁸. Emellett az alacsonyabb képesítéssel és tapasztalattal rendelkező, ideiglenes alkalmazottként foglalkoztatott tanárookra való támaszkodás növelése, valamint a tartós képzéshez való hozzáférés befolyásolhatja a tanítás minőségét. Lépéseket tettek a tanítási feltételek javítására, ideértve az általános iskolai tanárok francia nyelvű és matematikaképzésének megerősítését. Mindazonáltal lehetőség van ezen intézkedések további kiterjesztésére, különösen az osztályok méretének a gyerekszám csökkenésének kihasználásával történő csökkentése révén, valamint azáltal, hogy az alap- és továbbképzést jobban összehangolják az összes diák változó igényeivel⁴⁹, valamint a tanárok és az iskolák számára nagyobb mértékű autonómia biztosításával⁵⁰. A Számvevőszék különösen arra figyelmeztet, hogy a gyakorlatban az igazgatók korlátozott mozgástérrel rendelkeznek ahhoz, hogy alkalmazkodjanak a diákok igényeihez és a helyi körülményekhez⁵¹. A tanárokkal és a tágabb tanári közösséggel az alapfokú oktatás reformjára irányuló jelenlegi tervekről folytatott konzultáció szintén növelheti a felelősségvállalást és a vonzerőt.

⁴⁷ France Stratégie, 2024, [Working in Public Service: The Challenge of Attractiveness](#).

⁴⁸ Cour de Comptes, [Devenir enseignant : la formation initiale et le recrutement des enseignants des premier et second degrés](#), Rapport public thématique, 2023.

⁴⁹ Éducation: comment mieux orienter la dépense publique, Conseil d'analyse économique, 2025, elérhető a következő internetcímen: [Éducation: comment mieux orienter la dépense publique](#).

⁵⁰ Lastra-Anadón, C. és S. Mukherjee (2019), „Cross-country evidence on the impact of decentralisation and school autonomy on educational performance”, OECD Working Papers on Fiscal Federalism, 26. sz., OECD Publishing, Párizs, <https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en>.

⁵¹ Cour des comptes, Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement, Rapport public thématique, 2023.

(38) Franciaországban a gyermekek jobban ki vannak téve a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának, mint a lakosság többi része (2024-ben 26,2 %, szemben a 19 %-kal) és más uniós országok (2024-ben 26,2 %, szemben a 24,2 %-kal). A gyermekszegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata is jelentősen nőtt az elmúlt években⁵², annak ellenére, hogy 2024-ben ez a kockázat csökkent, és az aktív kereső nélküli háztartásokban élő francia gyermekek aránya 2024-ben elérte a 9 %-ot, ami az egyik legmagasabb arány az EU-ban. A gyakran egyedülálló anyák által vezetett egyszülős családok jelentős és sajátos kihívásokkal néznek szembe a munkakeresés terén⁵³, és a dolgozók közül minden ötödik ki volt téve a szegénység kockázatának 2024-ben. Az egyik legfőbb akadályuk a kisgyermekkori neveléshez és gondozáshoz való hozzáférés. Franciaországban az egyik legnagyobb a különbség a gyermekgondozáshoz való hozzáférés terén az EU-ban a nem hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű gyermekek között (41,6 százalékpont, szemben a 15,8 százalékponttal). 2024-ben a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett háztartásokban élő (0–3 éves) gyermekek 72,6 %-a nem részesült intézményes gyermekgondozási szolgáltatásokban. Míg Franciaországban viszonylag magas a gyermekgondozáshoz hozzáférő gyermekek aránya, a gondozás rendelkezésre állása és a költségek jelentősen eltérnek Franciaország területén⁵⁴. Emellett a szokásostól eltérő munkaidőben dolgozó vagy munkanélküli családok nehezen találnak megfelelő gyermekgondozási szolgáltatást⁵⁵, ami akadályozza az álláskeresésre és a képzésre fordított erőfeszítéseiket. A munka előtt álló konkrét akadályok kezelése és a kisgyermekkori neveléshez és gondozáshoz való hozzáférés javítása segítené a szülőket abban, hogy képzésben részesüljenek, jobb munkalehetőségeket tenne lehetővé, valamint rövid és hosszú távon javítaná a gyermekek oktatási eredményeit, ami erősebb hatást gyakorolna a hátrányos helyzetű gyermekekre⁵⁶.

⁵² Az európai Franciaországban (amelyre vonatkozóan összehasonlítható idősorokkal rendelkezünk) a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek aránya a 2019. évi 24,1 %-ról 2023-ban 25,7 %-ra nőtt.

⁵³ Sénat (2024). Familles monoparentales: pour un changement des représentations sociétales.

⁵⁴ CNAF-ONAPE, L'accueil des jeunes enfants – Édition 2024.

⁵⁵ Cour des Comptes, La politique d'accueil du jeune enfant, 2024. december.

⁵⁶ OECD (2025), Reducing Inequalities by Investing in Early Childhood Education and Care (Az egyenlőtlenségek csökkentése a koragyermekkori nevelésbe és gondozásba való befektetés révén), Starting Strong, OECD Publishing, Párizs, <https://doi.org/10.1787/b78f8b25-en>.

- (39) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2025-ben azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2025. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Franciaország esetében a 2., 3., 4. és 5. ajánlás hozzájárul a 2025. évi ajánlásban meghatározott, a versenyképességre vonatkozó első euroövezeti ajánlás végrehajtásához, a 4. és 5. ajánlás a rezilienciáról szóló második euroövezeti ajánlás végrehajtásához, az 1. ajánlás pedig a makrogazdasági és pénzügyi stabilitásra vonatkozó harmadik euroövezeti ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Franciaország 2025-ben és 2026-ban hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Az Európai Tanács 2025. március 6-i következtetéseivel összhangban – az adósságfenntarthatóság biztosítása mellett – összességében növelje a védelmi és biztonsági kiadásokat és fokozza az általános védelmi készséget. A túlzott hiány megszüntetése érdekében igazodjon a nettó kiadásoknak a Tanács által 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátájához. A Tanács 2025. január 21-i ajánlásának megfelelően hajtsa végre a meghosszabbított kiigazítási időszakot alátámasztó reformokat és beruházásokat.
2. Tekintettel az (EU) 2021/241 rendelet szerinti reformok és beruházások időszerű végrehajtására alkalmazandó határidőkre, biztosítsa a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv hatékony végrehajtását. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok (ERFA, IÁA, ESZA+) végrehajtását, adott esetben építve a félidős felülvizsgálat által kínált lehetőségekre. A versenyképesség javítása érdekében optimálisan vegye igénybe az uniós eszközöket, többek között az InvestEU program és a Stratégiai Technológiák Európai Platformja által biztosított lehetőségeket.
3. Tegye még egyszerűbbé a szabályozást, csökkentse a vállalkozásokra nehezedő adminisztratív terheket és szabályozási korlátozásokat, különösen a szolgáltatási ágazatban. Erősítse meg a vállalkozások K+F-intenzitását az üzleti K+F-et ösztönző és az innováció terjesztését előmozdító állami támogatási rendszerek célzottabbá tételével, valamint a tudományos élet és a vállalkozások közötti együttműködést támogató ökoszisztéma hatékonyabbá tételével. Javítsa a kkv-k digitalizációját, többek között az e célkitűzés teljesítésére irányuló meglévő állami támogatási intézkedések hatékonyságának javítása révén.

4. Gyorsítsa fel az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését az akadályok felszámolásával, valamint az alacsony kibocsátású közlekedési módok és járművek keresletének és kínálatának növelésére irányuló ösztönzők biztosításával, az energiahatékonyság fokozásával és az épületek fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentésével a mélyfelújítások ösztönzése révén. Gyorsítsa fel a megújulóenergia-projektek bevezetését, többek között az engedélyezési eljárások további egyszerűsítése és a „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületek” létrehozásának befejezése révén. Támogassa a keresletoldali rugalmassági és tárolási technológiákat, valamint biztosítson elegendő beruházást a villamosenergia-hálózat kapacitásába, többek között a határokon átnyúló összeköttetésekbe.
5. Folytassa a szakemberhiány kezelését az alacsony képzettséggel rendelkezők és az idősek képzéshez való hozzáféréseinek támogatása, valamint a képzési kínálat munkaerőpiaci relevanciájának javítása révén. Javítsa az oktatási eredményeket és csökkentse az oktatásban mutatkozó egyenlőtlenségeket, többek között annak biztosítása révén, hogy valamennyi hátrányos helyzetű diák jobb oktatási támogatásban részesüljön. Erősítse meg a tanári szakmát, többek között a munkafeltételek, valamint a tanárok alap- és továbbképzésének javításával. Előzze meg és csökkentse a gyermekszegénységet azon akadályok felszámolásával, amelyek gátolják a szülők munkaerőpiaci integrációját és a leghátrányosabb helyzetű háztartások minőségi kisgyermekkorai neveléshez és gondozáshoz való hozzáférését.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*